

lesarabrøv

Grindin í Sandvík

Eg varð ikki litið bilsin, tá ið eg las í »Sosialinum«, at Sandvík ikki er góðkend sum hvalvág. Tí má eg spyrja, hevur hon ongantið verið góðkend sum hvalvág? Ella nær er tann broyting komin, ið sigur, at hon ikki er góðkend sum hvalvág? Gamalt er, at Suðuroyggin hevur 5 hvalvágir, Vágur, Trongisvágur, Hvalbøur, Sandvík og Fámjín.

Tað eru fleiri grindir deyðar í Sandvík gjøgnum tíðina: 1799 363 hvalir. 1812 48 hv., 1827 43 hv., 1847 35 hv., 1848 108 hv., 1866 88 hv., 1885 143 hv., 1906 42 hv., 1915 206 hv. (skaðagrindin), 1939 140 hv., og 1941 202 hv.

Hesar grindir eru ikki vilstar inn og gjørt land-

gongu av sær sjálvum, men komnar av mannaávum. Av hesum má haldast, at Sandvík hevur verið lóglig hvalvág.

Nú á døgum er bæði land og hav so dálkað av óreinsku, at mangan er vandafult at eta nóg av tí, ið land og sjógvur gevur. Í hesum viðfangi hugsi eg um grindavágirnar víða hvar í Føroyum, ið eru so óreinar, at tað skuldi ikki verið loyvt at drepa grind í fleiri av hesum hvalvágum.

Her er Sandvík eitt undantak, sandurin er reinur, har er eingin kloakk í náð og einki órudd av nøkrum slag. Tí má tað haldast at vera ógvuliga lógið, at Sandvík ikki er góðkend sum hvalvág.

Tessvegna vóni eg, at avvarðandi myndugleikar fáa greiði á hesum máli og fáa Sandvík góðkenda sum hvalvág.

S. Pedersen

Í galdandi grindareglugerð, sum er frá 17. mai 1955, er Sandvík ikki nevnd sum góðkend hvalvág sbt. gr. 21 seinasta pkt.

Hvalvágirnar eru fyra í Suðuroynni eftir hesi reglugerð, Vágur, Trongisvágur, Fámien og Hvalbø.

Eftir hvat heimildamenn okkara duga at siggja, er broytingin hend í 1955.

Skal reglugerðin broytast, má hon leggjast fyrri tingið.

Bladstj.

Ítróttaráhugi ella -fanatisma?

Tann 25. juni í á. varð farið suður til Tvøroyrar á Jóansøku at rógva kapp. Veðrið var av tí fagraða og sum vera man, var nógv fólk samankomið, tá kapproðurin skuldi byrja. Millum tvørafólk var spenningurin sera stórur, um nú Suðringurin fór at vinna fyrri triðju ferð á rað í ár. Hetta gjordist eisini ein harður og spennandi róður, spenningurin snúði seg alla tíðina um Suðringurin enn einaferð skuldi taka Havnarbátin, sum hevði lagt seg á odda. Hetta eydnaðist ikki hesaferð, og frøin var stór inn-amborða hjá okkum, sum vera man.

Eftir at lagt hevði verið á borði, sum siður er, varð róð inn á dráttin, nú skuldu steypini handast.

Jákup Mortensen, løgtingsmaður, handaði steypini, og byrjaði við gomlu seksmannaferunum. Seinast komu tiggjumannaferini, har hann

handaði okkum ferðasteyp givið av Føroya Banka og »Grillsteypið«, ið eisini er ferðasteyp. Haraftrat lat hann okkum vita, at ein privatmaður á Tvøroyri hevði latið eitt ognarsteyp til 10-mannaferini at kappast um, men at hesin sami maður sjálvur vildi sleppa at hitta manningina.

Farast skuldi norður aftur við Dúgvuni kl. 22, men har spurdist ongin maður tiansheldur nakað steyp. Seinni frættu vit um hendað mann, Óla Vang, at hann noktaði at geva Havnarbátinum nakað steyp. Long tíð gekk, onki steyp kom. Siðani varð tosað við nevndina í Fróðbiar sóknar Róðrarfelag, sum var komin heldur illa fyrri av hesum. So ein dagin fáa vit sendandi við postinum eitt annað steyp, men hatta vóru vit ikki nøgdir við, vit vildu hava rætta steypið. Siðani tosaðu vit

aftur við teir í róðrarfelagnum har suðuri, teir lovaðu at gera alt fyrri at fáa fatur á steypinum.

Siðani frættist, at teir høvdu havt nevndarfund um málið, har atkvøtt varð, um vit skuldu fáa steypið ella Óli Vang skuldi hava tað aftur. Tveir vóru fyrri, at steypið skuldi sendast norður til Havnar og triggrir imóti. Sostatt bleiv steypið latið aftur til Óla Vang. Við vón um at greiði fekk á hesi fløkjunni hava vit hesar fimm mánaðirnar, sum lidnir eru, siðani vit vunu steypið, ikki viljað gjørt nakað hóvasták burtúrur hesum, men nú er tolið uppi.

Tað má sigast at vera ein øgilig skomm, at skula geva eitt steyp og siðani nokta at handa tað. Kann tað hugsast, at steypið var ætlað onkrum øðrum? Orðatakið »Tab og vind med samme sind« er vælsaktans ætlað áskoðara eins væl og tí iðkandi.

Spurningurin er, um tað í framtíðini ikki átti at verið gáað meir eftir, tá tilik steyp verða sett út, um tey verða givin av sonnum ítróttaráhuga og -anda ella um tað er í blindari fanatismu, til lítlan sóma fyrri avvarandi.

Við ítróttarkvøðu
Manningin
á Havnarbátinum

P.S. Hetta skal á ongan hátt skiljast sum álop á »Suðringin« ella nakran av manningini har umborð.

M Á H

Hví tegir Javni

Tað mundu vera fleiri enn vit, ið gjørdust illa við, tá vit herfyri løsu andstyggiligu skrivning Ó.B. um sosialforsorg okkara. Tá hann háðandi skýrir landsstýrismannin í sosialmálum »ministara fyrri neyð og elendigheit« er tað ikki J. Lindenskov hann rakar, men tey medmenniskju okkara, sum av eini ella aðrari orsök ikki eru arbeiðsfer — tey óproduktivu — sum tað óivað eitur á góðum Breckmannsmáli.

Tað er hugstoytt at á-sanna, at ein ungur evnaríkur politikari í ti Harrans ári 1977 brúkar gávur sínar til at háða og spotta og sáða illvilja móti teimum minst mentu okkara millum. Ein illvilji, sum fyrr var vælkendur í Føroyum, men sum so smátt var farin at hvørva, ikki minst eftir at rørsur sum t.d. Javni vóru farin at gera vart við hetta órættvisi.

Ikki minni vamlisligt var »svar« Ó. Bs. til sosialráðgevararnar, hesi eru ivaleyst sjálvi før at svara fyrri seg — um tey annars hira at gera tað.

Vita skal Óli, at meðan hann reypar av, at fólkaflokkurin eigur fólk, ið gera sosialt arbeiði ókeypis, so stendur tað rimmarfast at tað ikki var nakar »ókeypis« fólkafloksmaður (ella kvinna), men sosialráðgevarin Karin Joensen, ið merkti tøvinn, og tók initiativ til at stovna Landsfelagsskapin Javna.

Vit sum av og á hava komið á fund hjá hesum felag, fingur eisini ta fatan, at fólk vóru sera vælnøgð við sosialráðgevaraarbeiðið hjá Karini Joensen, og vóru illa við, tá hon fór úr hesum starvi. Eisini skiltu vit á formanninum (kvinnuni), at tey strongdu harðliga á myndugleikarnar (ministarar fyrri neyð og elendigheit), at fáa annan sosialráðgevara, og at tey

vóru fegin, tá tað eydnaðist.

Hetta felag vann skjótt stóra virðing millum manna, ikki minst fyrri sitt samfelagsrevsandi virksemi, ið sanniliga eisini var fyrri neyðin.

Eitt av vakrastu endamállum hjá hesum felagsskapi var eisini at tala sak teirra, sum andaliga vóru soleiðis fyrri, at tey sjálvi ikki vóru før til tess.

Ti eru vit fleiri sum í dag spyrja: HVI VALDAR TØGN Í JAVNA? Hvi mótmæla tit ikki? Er verndarredd tykkara tagnað, ella kanska er hon útskift?

Tað eru sanniliga boð eftir tykkum í dag, ti ikki siðan myrkasta miðeld hevur slíkur ágangur verið framdur móti brekaðu medmenniskjum okkara.

Limir í Javna (enn)

P.S. Vónandi kenna tit her ábyrgd tykkara, og mótmæla dyggiliga. — Tá hava vit framvegis somu virðing fyrri tykkum.

Bølmenni í Dagblaðnum

Tá undirritaði hevur lutikið í orðaskifti í bløðunum, havi eg ongantið viðgjørt persónar. Eg havi heldur ikki viðgjørt persónin hr. Óla Breckmann í teimum greinum, eg havi skrivað um almannamál.

Eg havi bert viðgjørt sjálvt málið, og tað sum er skrivað um tað. So tað er púra skeið, tá Ó. B. sigur, at eg skal hava nýtt ókvæmisorð um hann. Eg havi tvørtur imóti sagt, at hann ikki var »asosialur«, og eg havi verið so vinarligur at lata vera við at nýta orð nakað aftarlaga í alfabetinum, sum hevði hóskað sera væl til hendað mann. Skrivningin í Dagblaðnum seinastu tíðina hevur nevniliga avdúkað ikki so heilt litið um hendað mann. Og tann sum hevur lisið hansara skendsku greinir nóg gjølla kemur til hetta úrlit:

1. Hetta er ein maður, sum als onga virðing hevur fyrri livandi ella fyrri deyðum, og hann aftrar seg ikki við at lata sín óndskap ganga útyvir heilt óviðkomandi menniskjur.

2. Hann hevur onga respekt fyrri kenslunum hjá øðrum fólk. Tær traðkar hann uppá uttan nakað fyrilit, men hann er ótrúliga erkvisin, tá hann heldur, at gingið verður honum sjálvum ov nær.

3. Tað er avgjört einki mark fyrri hvørjar óhugnaligar og andstyggiligar lygusøgur, hann kann penta saman fyrri at ærskemmas fólk. Tað finnst konkret dømi um hetta í Dagblaðnum 23. november.

4. Sjálvt eina ta mest gripandi søguna í okkara Nýggja Testamenti torir hann at vanhalga við at skriva spottandi um at »riða inn í tað sosialistiska Jerusalem á revalideringseslinum.« Hetta er beinleiðis blasfemi. Tað er einki heilagt fyrri hendað mann heldur.

Er slíkt politiskt terrorvirksemi av fólk og avvarandi flokki roknað sum »normalt«, og maðurin aftanfyrri verður roknaður fyrri at vera rættssiktaður, tá hava vit sanniliga orsök til at øtast yvir okkum sjálvar meira enn yvir onnur, sum vit annars eru so ófor til.

Sjálvtur meti eg meg at vera fult færan fyrri at skifta orð við bladstjóran á Dagblaðnum um ávis mál og um viðgerð av tølum v.m. Men skal tað snúgva seg um at nýta ókvæmisorð, og at penta saman grovar ósannar skuldsetingar móti fólk, tá kann eg ikki vera við. Og tá sami bladstjóri mest tykist at vera færan fyrri hetta seinna ætli eg ikki at halda áfram við nøkrum orðaskifti. Eg kæri meg als ikki um at vera mál fyrri hansara vitleysa andaliga yvirgangsvirksemi, og eg vil eisini spara enn fleiri óviðkomandi fólk fyrri at verða offur fyrri tí óhugnaliga óndskapinum hjá hesum persóni.

Hetta eru kanska hørð orð fyrri í jólamánaðinum, men vónandi skilir lesarin, at tað er eitt mark fyrri, hvat ein kann finna seg í. Skal bert enda við at siga, at í Soðoma vóru hóast alt 5 rættvis. Higartil hava vit ikki sæð so mikið sum ein rættvisan fólkafloksmann í Dagblaðnum tikið avstand frá hesi óhugnaliga skrivning.

Óli Jacobsen

Keypið mat og viðskera frá

KATRINU CHRISTIANSEN

Bringsnageta — 3800 Tórshavn

KOLONIAL telf. 11539 — MANUFATUR telf. 11524